

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Харківська обласна Мала академія наук
Харківської обласної ради»

Відділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства
Секція: літературна творчість

ВІРА, НАДІЯ, ЛЮБОВ

Роботу виконав:

Чернишева Вероніка Дмитріївна, учениця
11 класу Комунального закладу «Харківський
ліцей № 142 Харківської міської ради»,
вихованка гуртка «Літературна творчість»
Комунального закладу «Харківська обласна
Мала академія наук Харківської обласної
ради»

Наукові керівники:

Тараненко Ольга Степанівна, керівник
гуртка «Літературна творчість» Комунального
закладу «Харківська обласна Мала академія
наук Харківської обласної ради»;

Кизименко Оксана Миколаївна, заступник
директора з НВР, учитель української мови та
літератури Комунального закладу
«Харківський ліцей № 142 Харківської міської
ради», спеціаліст вищої категорії

ВІРА, НАДІЯ, ЛЮБОВ

Чернишева Вероніка Дмитріївна, Харківське територіальне відділення МАН України; Комунальний заклад «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради»; Комунальний заклад «Харківський ліцей № 142 Харківської міської ради», 11 клас; м. Харків;

Тараненко Ольга Степанівна, керівник гуртка «Літературна творчість» Комунального закладу «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради», керівник гуртка-методист;

Кизименко Оксана Миколаївна, заступник директора з НВР, учитель української мови та літератури Комунального закладу «Харківський ліцей № 142 Харківської міської ради», спеціаліст вищої категорії.

Віра, надія, любов – поняття звичні й часто вживані, але в добу потрясінь вони оживають по-новому і насправді додають людині сили та енергії переборювати нелюдські виклики. От як нині, переживаючи війну. І мені «випало», прислухаючись до світу, придивляючись до нього, (адже стою на порозі дорослого і самостійного життя) вчути й побачити низьке і важке його звучання та руйнацію... Тож і намагалася своїми творами ствердити суть понять віра, надія, любов, адже сама вже переконалася – це дійсно підтримує, це дійсно є опорою і світлом. А коли втрачаються «захисні» і живлющі енергії, то людину беруть у полон безліч нещасть: зневіра, відчай, безсилля, безнадія, темінь огортає душу, зненависть руйнує свідомість...

Добірка віршів подається у двох розділах: «З вірою в перемогу» та «"До" світу».

Дуже важливо, що є мистецтво художнього слова, яке з дитинства навчає нас триматися за віру, надію, любов і торувати шлях, набуваючи ще однієї вагомої чесноти – мудрості. І то не гріх, що в кожній людині свої стежки, своє особливе здобування досвіду і перевірка на міцність цих життєствердних понять.

Ключові слова: віра, надія, любов, родина, тиша, світло, війна, Харків, світ, перемога, життя.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОСНОВНА ЧАСТИНА	
РОЗДІЛ 1 З ВІРОЮ В ПЕРЕМОГУ	6
Ранок був добрий, ми грались, співали	6
Куди не глянь – ти всюди бачиш дім.....	8
Спогад	9
Минають тижні, і години йдуть.	10
Рідному Харкову	11
Як ти?	12
Волонтер	13
Незламні (балада)	14
Ми разом до останньої життя сторінки	16
РОЗДІЛ 2 «ДО» СВІТУ	17
Спогад про мою тринадцяту весну (октава)	17
Тріюлет	18
Двоє	19
«Мені шістнадцятий минає...» 20Цикл.....	20
Вони мірять тиск тричі на день	22
Літо.....	23
Живу!	24
Потяг	25
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	27
ДОДАТКИ	27

ВСТУП

Віра, надія, любов... Незмінна трійця, яка супроводжує мене протягом життя. Це почалося ще змалечку – з віри у Святого Миколая, з надії на те, що отримаю бажану ляльку на день народження, і безмірної любові до матері з татусем. Зараз же я постійно пізнаю для себе нові значення цих слів, так би мовити, намагаюся досягнути повною мірою відчуття і зрозуміти, що ж таке – віра, надія, любов.

Віра. Світло, яке може освітлювати найтемніший шлях. Внутрішня сила. Мотивація. Інколи – впевненість у тому, що наші дії щось означають. Завжди – відчуття, яке допомагає віднайти в собі сили рухатись далі. Насправді, я не можу точно окреслити, у чому полягає моя особиста віра, але я точно знаю, що вона завжди зі мною. Віра в себе. Віра в людей. Віра в те, що завтра буде краще, ніж було вчора.

Знаєте, коли я була малою, то дуже любила їздити кудись машиною. Мені зовсім не важливо було, куди їхати. Головне, аби можна було якомога більше часу дивитися у вікно і заколисуватися рухом та мелодіями з приймача...

Літо. 2010-ті. З Харкова до Бердянська долає шлях білосніжна батькова “Лада”. А в ній я. Мала і щаслива стрибаю на задньому сидінні і кожної хвилини питаю в маму і тата, коли ж я вже побачу море. А вони сміються, хоча вже втомилися відповідати на мої “чомучки”.

З магнітоли лунає весела пісенька. Тато збільшує звук. “Допоки сонце сяє, поки вода тече – надія є... Надія є...”. Що таке надія? Коли мені було три, я їхала в машині і сподівалася вперше відчути, що ж воно таке теє “мо-о-оре”. Мені вже шістнадцять. І я маю надію, що ніколи не забуду, як пахне дитинство біля мирного моря.

Батьки і бабуся часто повторюють фразу: “Будь готовою до найгіршого, але завжди сподівайся на краще”. Багато сподівань було вщент зруйновано. Багато очікувань не було виправдано. Проте завжди, десь поряд із вірою, в моєму серці жеврів маленький промінчик надії. Життя навчило заздалегідь не будувати химерних уявлень. Воно ж навчило сподіватись навіть без надії. До речі, дослівний переклад цього слова – “все буде добре”. І я маю надію, що дійсно-таки все буде добре!

Любов... А тут все набагато складніше. Є багато речей, які я дуже люблю. Наприклад, бабусин торт “Наполеон”. А ще запах дощу і нових книжок. Люблю музику. Живі квіти. Люблю своїх близьких. Люблю сміятись до болю в животі. Люблю мою шістнадцяту весну. І цей перелік можна продовжувати... А ще ж любов – це і натхнення! Внутрішній важіль, який допомагає зберігати людяність у серці, коли більше ніде її немає. Дуже важко виявляти любов словами, а ще важче – на папері, адже це завжди щось таке неосяжне, щось таке невловиме, миттєве...

Віра, надія, любов... Ці три слова і є основними складовими моєї роботи, бо вони є основою мого життя.

Перший розділ добірки «З вірою в перемогу» складають вірші на тему війни. Головна для всіх нас, українців, тема. До другого розділу «”До” світу» увійшли вірші про Землю і людей, найрідніших і любих. Гадаю, моє дитинство було чудовою «октавою» мого життя, нехай не свідомого, але в дитинстві я увібрала всі необхідні позитиви: батько, мама, їхня любов, затишок родинного гнізда, і віра, що ось такою вона і має бути – людська доля. Але дитинство відступило в спогади, переді мною розгортається дорослість і самотійність.

Так, цьогоріч я маю увійти у великий світ, у самотійне, доросле життя. Тож таке просте – потяг до світу, на жаль, звучить мені нотою «до»: важкою, низькою...

Та вірю і надіюсь: нас ворог не здолає, і світ зазвучить світло і переможно, і все... «буде добре».

РОЗДІЛ 1

З ВІРОЮ В ПЕРЕМОГУ

Ранок був добрий, ми грались, співали.
Сни кольорові разом малювали.
Раптом помітили – світло пропало.
Потім почули... ревло і літало...

Братик маленький питає сестричку:
– Грім такий сильний! Але ж... де водичка?
Братик ховає під ковдру свій носик,
Страшно йому, тож стулив він і ротик.
Вічки заплющив, пісень не співає,
Настрою в хлопчика зовсім немає.

Світло пропало – руками розводить,
А, щоб з'явилося – фіксикам дзвонить.
Мультики зникли, дитина сумує,
Щось конструює, сопе і будує!

Поки новини шукають дорослі.
Ловлять зв'язок, не з'явився і досі...
Знов невідоме накрило зненацька,
І через злість ми страждаєм хижацьку.

Вибухи, вибухи кожної днини!
Стіни
здрігаються –
плаче країна.

Діти не мають рости у війні!
Бачити мають лиш сонце в вікні.
Спів пташечок чути вранці і вдень
А не ховатись під звуки сирен.

Куди не глянь – ти всюди бачиш дім.
І рідні стіни. Вони завжди лікували.
Згадаєш дні із найстрашніших зим
І поміркуєш, як же врятувались!

Згадаєш враз і ту щасливу мить,
Коли на кухні разом всі сиділи.
Коли балакали, як далі в світі жить,
А у вікні гірлянди мерехтіли.

Тоді не вірили, що справдиться кошмар.
Не думали ховатися від мар.
Ми думали, ми... плани будували,
І про безпеку геть позабували.

Тепер тиняємось по світу, мов прибудди.
Хоч на хвилину намагаємось забути
Про поруйноване житло та установи.
А вибухи лунають знову й знову...

Немає сил вже думать про війну.
Як закриваєш очі під час сну,
Ти знову бачиш наяву страхіття.
Ми не пробачимо цього й через століття!

Ми не пробачимо за крила, що зламали!
Що діти небо чорним малювали.

Спогад

Буває, часто накриває сум
За часом, коли був у місті шум.
Та ще емоцій радісних навали,
І ми сміялися, і мріяли й кохали.

Як влітку зранку бігали разом ми,
Що аж гуділи ноги від втоми.
Як добре б повернутись в ті часи,
Де був наш мир і радість від краси.

Та за вікном не літо, а морози.
І в серці туга від такої прози.

І ще не раз ми звинуватимо війну.
У тому, що забрала в нас весну,
Роки найкращі, плани на майбутнє,
Лишила нам лиш спогад незабутній.

Минають тижні, і години йдуть.

Майбутні дні уже на нас чекають.

Марнують час свій ті, хто лиха ждуть.

Миттєво все хороше забувають.

Минуле згадують, якого вже немає.

Мабуть, їх спогади все більше надихають.

Ми ж, молоді, минувщину вивчаєм.

Можливо, в повноті життя спізнаєм.

*Рідному Харкову**

Виють сирени, і рвуться ракети.
І люди не люди – якісь силуети.
Ідуть обережно і слухають звуки...
Ще не було в нас такої науки.

Навіть у час, коли лихо близьке,
Пахне любов'ю повітря міське.
Радість приносять квітучі сади,
Ноги самі нас приводять сюди.

Ми – харків'яни. І місту своєму
Кожен із нас присвятив би поему.
Мріємо разом, і мрії здійсняться –
Місто засяє перлиною щастя.

Знов залунають пісні музикантів,
Разом влаштуємо конкурс талантів.
Парки заповняться гомоном щирим.
Ми привітаємо Харків наш з миром!

* Див. додаток Б

Як ти? *

Питання просте, наче день,
тож, здається, про що тут казати?
Живу, серце б'ється.
Бувають моменти, коли завмирає,
буває – все добре, я наче літаю.

Ввійшло вже у звичку багато речей:
ліхтарик в кишені для темних ночей,
з собою завжди телефон і зарядка,
валізку тривожну тримаю в порядку.

Ми всі – полонені «бісівською грою»,
заручники давніх нелюдських хотінь.
За наше буття знову платимо кров'ю,
відстоюєм правду своїх поколінь. =

Тож стали обійми всі наші міцніші,
ні, легше не буде.
Ми будем сильніші.
Відвикли жалітись на речі буденні,
за волю тримаємось вперто, натхненно.

Тож, мабуть, настав уже час відповісти?
– Ти як?
– Та... нормально, чекаю на вісті.

* Див. додаток А

Волонтер

Йому вісім, я навіть не знаю, як його звати.

Він продає браслети біля метро.

Сказав, що збира на бронік для старшого брата,

Який воює на сході в підрозділі ТРО.

Про малого по телевізору показали сюжет.

Спитали, чим той займається, на що збирає бюджет.

Хлопчик стоїть, мікрофон дає йому репортер,

Малий гордо і просто відказує:

Я – волонтер!

І скільки іще таких, хто в'яже сітки, у шахи грає,

Хто співає за покликом серця на станції?!

Їх тисячі, може, вже і мільйони, не знаю...

Але і вони виборюють майбутнє нашої нації!

Незламні (балада)*

Жили і навчались. Було їм по двадцять.

Звичайний Олег,

Звичайнісінька Настя.

Жили вони мирно і горя не знали.

Жили і кохали, у мріях літали.

Та сила пропаша завадила щастю.

Війна запопала Олега і Настю...

Та дім полишати вони не хотіли,

І навіть коли вже ракети летіли.

Вночі у підвалі, вдень – ванна згодиться.

Війна є війна, і жилось, мов у клітці...

Не втримавсь Олег і пішов воювати,

Бо землю свою він хотів захищати.

А Настя... Тоді вона втратила щастя...

І часто дивилась вона на зап'ястя –

Яскравим вузлом там тримався браслет.

Олега з'являвся тоді силует...

Тож... слідом поїхала, теж воювати.

Нестримне бажання – з ним поряд стояти!

І ось вони двоє, воюють пліч-о-пліч,

Удвох не так лячно, вони наче в обручі.

Ось кулі летять, а за ними і міни.

Давно вже не бачили тихої днини...

Тікають від смерті нещадної тіні,

Холодні окопи слугують за стіни.

Чи страшно? Звичайно!

Олег весь у крові!

І Насті він каже: «До смерті готові!»

Кричати їй хочеться, плакати криком.

Питає: "Навіщо нам всім таке лихо?!"

Вогні канонад все сильніші стають,

Немає рятунку обом їм, мабуть...

Секунди для них, як години минають,

Та мужні бійці, ні!, надій не втрачають.

І дух їхній кріпне, він їх захистить.

Жагу до життя ворогам не спинить!

Там Настя бинтує Олегові рани

І каже йому: «Помирати зарано!»

Рятує його і вселяє надію,

Що точно здолають цю «прикру подію»!

Потроху стихає... Вмовкають двобої.

З брудного окопу вилазять обоє.

Брудні та замучені, скрапує кров.

Але все ж живі.

Врятувала любов!

*див. додаток А

Ми разом до останньої життя сторінки,
І звуки не лякають нас розтрощеного скла –
Від вибуху жаского так розлетілись стрімко.
Я знаю – це любов від зла нас вберегла.

В пільмі і холоді тримались люди за життя.
До іскорки, до вогника, тяглись до світла і тепла.
І в пеклі на передовій, на полі ратному звитяг
Любов до рідної землі всім силюньки дала!

Я знаю, це любов від зла нас вберегла!

РОЗДІЛ 2

«ДО» СВІТУ

Спогад про мою тринадцяту весну

(октава)

Ось весна прийшла весела,

І птахи вернулись в край.

Вже відтанули джерела,

Прояснішав виднокрай.

Квітнуть знов міста і села,

І шумить веселий гай.

Настрій в мене, ах!, весняний!

Серце повниться піснями.

Тріолет

Момент! Така яскрава мить життя!

Всі за столом: родина, батько й мати.

Таке чарівне справжнє відчуття –

Момент. Така яскрава мить життя!

А може, й суть всього буття?

Було так до війни, тож згадуєш затято

Момент, таку яскраву мить життя!

Всі за столом – родина, батько й мати.

Двоє

Буває, в спогадах з тобою,
Спливають в пам'яті слова:
Коли в вікно дивились двоє,
Судили, як в житті бува!

Один дививсь і бачив мрію,
А інший – порожнечі вплив.
Один казав – я в себе вірю,
Себе ж у груди інший бив.

Все ніби просто: чорне й біле.
Всі різні, в кожного свій темп.
Та в когось навіть чорне – біле,
А іншому – усе не те!

«Мені шістнадцятий минає»

Цикл

1

А мені вже й шістнадцятий скоро минає...
І задумуюсь: що про цей світ білий знаю?
Серце нис: живе все, напевне, загине
через хамство й жадобу, що лізуть з людини.
Прагне все у природі змінити, зламати,
але ж наша Земля, то для нас є як мати!

2

Перебуваю у цілковитій прострації:
там, де була вода,
після меліорації
птахи кружляють у паніці,
бо звикли тут мостити гнізда, закладати яйця...
А тут таке – ме-лі-о-рація!

Та мало цього – війну розтіяли!
Все живе – скалічене і змертвіле.
Пожежі, вибухи, мерці – жахливо!
Птахи летять, де життя можливе,
скоординовано творячи мурмурації.
Нам би теж мирної праці
на благо природи, на благо Землі,
щоб долю творили люди не злі!

3

У розтрощеному сьогодні
нас пантрують халепи смертельні,
бо земні ці «тварини, безкрилі істоти»,
у безвихідь крокують стежками скорботи.
Утікають від бід, хоч самі в них і винні:
бо смітили, бруднили – куди там тим свиням!

Все воюють, страждають, і землі мінують,
але ж годі вже... Досить! Бо все ж поруйнують!
І забруднені ріки, й порожні міста.
Від природи очікує нас тільки мста.
І вже скоро надійде логічний кінець,
і, напевно, трагічний для наших сердець:
і птахи відлетять, і скінчиться життя,
і запізно вже буде для каяття...

Ох, обридли планеті ці люди огидні...
Та не знає, що краще – думки суїцидні,
а чи, може, струснути, щоб всіх повбивати,
щоби жоден не зміг більше кривди завдати!
І палатиме все, і не знатиме міри
через створені сміттє-озонові діри!

Бабусі

Вони міряють тиск тричі на день

і живуть у постійному русі.

Найсмачніший пиріг випікає тільки бабуся.

І коли запитаєш її про рецепт,

вона скаже: «Та я й не знаю.

Все саме якось робиться – від душі, із любов'ю!» – відповідає.

І замінюють друга, і завжди дають пораду:

– Прочитай, подивись, їж побільше, ти схудла так, правда!

Їм важливо бути потрібними нам і знати, що їх пам'ятають,

І хоча раз на рік приїжджаєш –

кожен день з нетерпінням чекають.

Дзвониш рідко, постійно зайнятий, за справами все забувається.

А вони все завжди розуміють.

І ніколи не ображаються.

І от знаєте, аж захотілося подзвонити зараз бабусі,

Поки досі ще абонент на зв'язку й живе у постійному русі.

Літо

Літо ще не скінчилось, а ти ходиш сумний і забутий.

Думки блукають і кажуть, куди тобі повернути.

Літо ще не скінчилось, та зимно тобі сьогодні.

Дайте хтось рукавиці – зігрить би руки холодні...

І місяць ув очі лізе, неначе докір.

А ще ж таки літо! І ми ж бо не одинокі!

Ще літо. Нумо дивитись на зорі – вони так низько.

Мені дуже подобається, як ти виглядаєш зблизька...

Живу!

І бачу диво світ,

І запахи його вбираю,

І море звуків, голосів!

Й пізнати хочу і торкаю, дотягуюсь...

І скільки ж маю відчуттів!

Буває смішно аж до сліз

І радісно до чортиків буває.

Ця незбагненна дивовиж

Цей світ і це життя.

Живу!

Потяг

Старенький потяг укрзалізниці
На звалищі стоїть, не на зупинці.

Перетворився вже в металобрухт,
Стоїть і згадує колишній рух:
Маршрути доль у степ, до гір, до моря.
Наслухався хіба ж таких історій!

Возив дітей до літніх таборів,
Тепер же він на сонці зовсім спрів...

Багато бачив за усе своє життя,
Та щось забув, чогось, диви, й не втямив.
Всю зовню вкрили написи зухвалі,
І він стоїть.
А ми ідемо далі.

ВИСНОВКИ

Довгий шлях завжди починається з першого кроку. Спочатку – буквально вчишся ходити в ранньому дитинстві, і як тільки виходить ступати – тебе вже не зупинити. Кожен сам прокладає собі подальшу путь, і ми ніколи не знаємо, що чекатиме нас у кінці. В прагненні пізнати життя і набути досвіду ми багато разів наштовхуємося на перешкоди. Постаємо перед вибором: залишитись стояти на місці, чи зламати ту кляту заваду і йти собі далі. Як на мене, боротьба здається більш привабливим варіантом. От що-що, а вона точно в нас у крові. Кожного разу, коли думаю про це – згадую рядки Ліни Костенко:

І все на світі треба пережити, // І кожен фініш – це, по суті, старт, //

І наперед не треба ворожити, // І за минулим плакати не варт.

Думки теж приходять до нас поступово. Крок за кроком. Так само поступово протягом існування ми щоразу глибше і масштабніше пізнаємо віру, надію і любов. Віримо в перемогу над злом, сподіваємось віднайти спокій і віднаходимо наснагу завдяки любові. Пізнавши їх, мудрішаємо... Такий він життєвий шлях, сповнений злетів і падінь. Кроків і зупинок. Єдине, в чому я точно впевнена – все залежить від нас самих. Від того, яким буде вибір, то й наступний крок буде усвідомлено нашим. Обійти перешкоду чи повернутися назад, чи скласти руки й здатися. Життя коротке, тому не варто пропускати хід у «цій найважливішій грі».

І хочеться, щоби і я мала право так само про себе сказати рядками Василя Симоненка:

А він знову йшов. // І дивився прямо. // І знову //

Натхненно творив ходу!

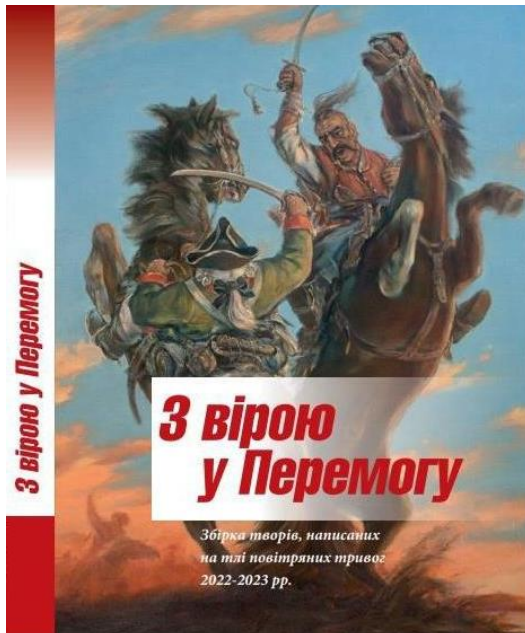
І особливо важливим словом у цих рядках є для мене – «натхненно». Адже останнім часом творчість стала необхідною; я полюбила слово, і воно в мені відгукнулось...

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аттила Могильний “Київські контури”. Повне зібрання віршів. К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 216 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ; Ірпінь: Перун, 2005. – VIII, 1728 с.
3. Е. М. Ремарк “Іскра життя” – К.: Книжковий Клуб “Клуб Сімейного Дозвілля”, 2021. 384 с.
4. Жадан С. “Динамо Харків”. Вибрані вірші. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023, вид. 11-те. 350 с.: серія “Українська Поетична Антологія”.
5. “З вірою у перемогу” – збірка творів, написаних (здебільшого харів’янами) на тлі повітряних тривог 2022-23 рр. Х.: Майдан, 2024. 250 с.
6. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром’яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 752 с. (Nota bene).
7. Практичний словник синонімів української мови. Київ. «Українська книга», 2000. 480 с.
8. Симоненко В. “Задивляюсь у твої зіниці”. Вибрані вірші. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. 208 с.: серія “Українська Поетична Антологія”.
9. “Поезія Подкаст” URL: http://www.youtube.com/@Poezija_Podkast
10. Словник для римуння URL: <https://ua.azrhymes.com/>
11. "Українське Слово" — незалежний мистецько-просвітницький канал, присвячений культурі України. URL: <http://www.youtube.com/@SlovoUA>
12. Ф. Бакман “Моя бабуся просить їй вибачити” – К.: ТОВ “КНИГОЛАВ”, 2017р. 416 с.
13. Ф. Бакман “Тривожні люди” – К.: ТОВ “КНИГОЛАВ”, 2021р. 360 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

УДК 82
3-11

Редакційна колегія:
В. Бойко, О. Ковальова, В. Романовський,
А. Стожук, О. Тараненко

*На обкладинці – робота художника,
заслуженого діяча мистецтва, воїна-добровольця,
який загинув за Україну*
Сергія Пуценка
«Останній герць. Бій козака Пуценка з москалем»

Дизайн Володимира Носаня

3-11 **З вірою у Перемогу:** Збірка творів, написаних (здебільшого харків'янами) на тлі повітряних тривог 2022-2023 рр. Х.: Майдан, 2024. 250 с.
ISBN 978-966-372-889-6.

ЗАМІСТ	249
Катерина ТЯГЛО	
Лютий, 2022.....	215
Великдень.....	216
«Тим, хто лишився і хто поїхав...».....	217
Тетяна УДОВИКОВА	
«— Мамо, я прокинусь вранці...».....	218
«І з ранку до ночі, та навіть аві сні...».....	219
«А мати питала звичайне в людей...».....	219
Наталка ФУРСА	
«Віро моя глибока...».....	221
«За північ. Знаю: не засну...».....	223
«Інших немає тем...».....	224
«Спечно чи стужно — люто!...».....	225
«Зело — наді мною, зело — у мені... Зелу...».....	226
«Ніч тече по тиші чорнилом...».....	226
Вероніка ЧЕРНИШЕВА	
Як ти?...».....	228
«Жили і навчались. Було їм по двадцять...».....	229
Ася ШЕВЦОВА	
«Що тобі болить? Дім...».....	231
«Від тривоги до тривоги...».....	232
Сергій ШЕЛКОВИЙ	
«Колись вже в червні червоніло...».....	233
«Сто вироків війни у Харкові й Полтаві...».....	234
«Зелена Трійця. Червень розквітає...».....	235
«Псалми незрадженої волі...».....	235
«Ісус у плащаниці вишиванки...».....	236
«А Салтівка Північна вщент розбита...».....	237
Сніг у Харкові.....	238
«Відліга. Мокрий грудень марить плюсом...».....	238
«Дерев'яними очима Харків дивиться у зиму...».....	239

ISBN 978-966-372-889-6

© Автори збірки, 2024

